

"להאי שופרא דבלי בארעא קא בכינא"

שורות זכרון אחר מיטתו של הגאון רבי ליפא דב וינטרוב זצ"ל

להדגיש את מידת האמת שהיתה נר לרגלו, הנה במקרה זה, שלא היה לו שום קשר או טובת הנאה ואפילו שיקולים צדדים שהביאו להקדיש מזמנו היקר והעמוס לצורך מצוה, ופעל במלוא הכח להשיג את מה שראה כישר בעיניו ח'.

שוב ראיתי שכבר קילסוהו רבנן בכל מעלות הטובות וביחוד במידת האמת בה היה דבוק, ובמכתב הסכמה מיוחד בלשונו- תינו על ספרו 'דבר שמועה' משנת תשי"ד!!! (נדפס גם בקרייטא דאגרתא ח"ג עמ' קיז) כותב עליו הגאון הסטייפלער זצ"ל שהכירו אישית בזה הלשון: "ידידי הרב הגאון הנעלה, חריף ובקי בחדרי תורה מוה"ר ליפא דוב (שליט"א) [זצ"ל]... הגדתי היום יקרת ערכו של הרב המחבר שליט"א, טיבו וטובו אשר הוא מיקירי לומדי כולל חזון איש פה ב"ב זה רבות בשנים, וחזינא לדישי' ביני עמדי היכא דגרסי דדיק וגריס בעיון נמרץ, מעיר ומעורר מתון ומסיק, בחריפות ובקיאיות מופלגה והאמת נר לרגלו".

זאת היתה הזדמנות פו בשבילי לחנות מאור תורתו, ענינים שונים שזכיתי לשמוע ממנו, ותמיד בכזאת חיות, ודקדוק לפרטי פרטי הענין, להבין כל דבר על בוריו. זה היה בשבילי שיעור חי ומאלף במידת מאור פנים והכנסת אורחים, באיזה חמימות ומאור פנים קיבלני, כאילו אין אני גוזל מזמנו היקר, ולמרות המרחק הרב שנתי בינינו התייחס אלי כאילו הנני בן גילו. נוכחתי לסבלנות אין קץ בהם התייחס לכל, ונפעמתי, איך מי שדקותיו מחושבות ומנוצלות כל כך, יכול לקבל בכאלו סבר פנים מאירות ובנינוחות כל אדם.

ראיתי גודל זחירותו בשמירת הלשון, כשכל מלה מחושבת ומדוקדקת מה צריך לאמר ומה מיותר. באיזה התלהבות דיבר מרביתו מהם למד, ואיך הוא פנוי שעה שסיפר לי כי בביתו של רבי גדליה נאדל ז"ל עמו למד רבות בשנים, עדיין מהדד קול התורה ברמה בכלל ערב מיוחד אותו יסד בנו שיח' בבית ר' גדליה שהפך עם פטירתו לבית מדרש.

בהזדמנות זאת של גדול שימושה יותר מלמודה, זכיתי לחוודע לפעילות עניפה

כתרים הרבה נקשרו כעטרת לראש צדיק, הגאון המופלא רבי ליפא דב וינטרוב- יב זצ"ל, אשר נתעלה זה עתה לגנוי מרום. כתרי הוד של יגיעת התורה, של ידיעת התורה, של עבודת השם בסילוין, של בקיאיות מופלאה בכל מכמניה, של צדקות ושל מרישות, של סולת נקיה במדות טובות ונאצלות והארת פנים לכל אדם.

זכיתי אני חקטן לקירבה ולעידוד מגאון וצדיק זה, אשר נתעלה לגנוי מרום, והנני מבקש לתת ביטוי מה להמייית לב. וידוע אני, כי לא את סיפור תולדותיו אני כותב, ולא על עומק גדלות הענקית הנני עומד, כי אם שורות רגשיות אישיות.

חומר מגוע תרשישים היה. בן אחר בן להרה"ק ר' מרדכי חזן זי"ע מואסלאב, תלמיד חבצ"ש הקי. זי"ע. סבו היה רבי שלמה פילאטור זצ"ל, מנכ"י חזקת שבי-ר- שלים ומחשובי זקני חסידי באיאן. הוא עצמו באחלי תורה דבני ברק נתבצר מעמדו, מחשובי גדולי התורה, אשר קוממו את עולם התורה ועמדו לימין מבצרי.

זיכה את הרבנים במשנתו, ובין גולת כותרת הדברים, היתה ללא ספק החוצאה לאור של התלמוד הירושלמי עם הביאורים "תולדות יצחק" ו"תבונה" - להג"ר יצחק אייזיק קראשנילנקוב זצ"ל ממוסקבה וחלב ממאן מלהאמין כי 'הצדיק אבד ואין איש שם על לבי'. מכה בלבי התבונה כי אכן אדם מורם מעם, צדיק וגדול אמיתי אשר ביחס לגדלותו היה ראוי הוא להיות בין גדולי ומנהיגי הדור המפורסמים, אולם בצניעותו המופלגת ידע להתרחק מכל גינוני פרסום, למרות שבנוסף לשקידתו העצומה ושלטתו הכבירה במכמני תורה, היו כל ימיו מלאים גם בהמון עשיה ציבורית לתיקון הדור, כשדרכו הכל נעשה בשקט ומאחרי הקלעים ללא שום השארת חותם אישי, בלתי לה' לבדו! נותר שמו בלתי ידוע ומפורסם לרוב הציבור, כך שבמובן הרחב 'אין איש שם על לבי'.

תכלים נפלו לי בנעימים, במסגרת היותי נטפל לדבר מצוה, הפעילות שריכותי בענין מסויים של 'ענות כסיל כאולתו', זכיתי להתוודע מקרוב אל הגה"צ רבי בערל זצ"ל, ולהתפעל מאישיותו הכבירה, מגדולתו התורנית והמסורית, שהותירו בלבי חותם עמוק, בכל מפגש ושיחה עימו הכרתי כי הנני עומד לפני אחד מן הגדולים, ובמקום גדולתו שם אתה מוצא ענוותנותו התרחקותו וזהירותו מכל פרסום.

באותה עת. נתוודעתי למידת האמת הטובה בו, ונחישותו לכל דבר מצוה. מחרגע בו יצרתי קשר עמו, הוא הבין את חומרת חנושא, שמדובר בסילוף חמור וקשה, וחלל לפעול במרץ כאילו היה בחור צעיר. ביוזמתו נבחר הרה"ק ר' דוד צבי הילמן ז"ל שהיה מפורסם ומוסמך כבקי ומבין הגדול בתחום הספרות, כמי שחות דעתו התורנית והמקצועית היא שתפרע על טיב אותם דברים ומידת אמינותם המפוקפקת.

לא כאן המקום וחזמן לגולל את כל עלילות וקורות אותו מערכה, אולם ברצוני

אותו ניהל יחד יבלחט"א אחיו הג"ר נפתלי שליט"א. היה זה באחד הערבים בה שהיתי במחיצתו, ובאמצע הלכנו לתפילת ערבית ב'לדרמן' אותו בית גדול לתורה ולתפילה שביתו צמוד אליו. לאחר מעריב כשפנינו לצאת אל עבר ביתו, פגש הוא באחיו ונעצר לדבר איתו. נתוודעתי איך אז כשהסכנה עוד לא היתה כל כך מוחשית, עסקו הם בקידום רעיונות לבלימת גזירת הליב"ה המרחפת על מוסדות החינוך.

במהירות החליפו ביניהם משפטים כמו עם מנחל סמינר פלוני דיברו כבר? ומה עם השני, ולמרות חרגישות הגבוהה של חנושא, שום מלת גנאי לא נשמעה מפיהם על אף אחד, ורק בתכלית במה אפשר להתקדם, למנוע ולבלום. מאוחר יותר נודע לי שאכן בשקט ובחצנע ועד סוף ימיו היה דומננטי ופעיל ביותר במערכה זו, למרות שספק גדול אם חלק גדול מהעוסקים בזה בכלל מודעים מי הוא ומה חלקו בזה. כך פעל כל חייו בתחומים רבים ומגוונים שספק אם אי פעם מישוה ידע כי בזכותו הוא.

כך כאשר הבין שלצורך לומדי הלכות קידוש החודש ברמב"ם חסרים ספרים בסיסיים שיעזרו להבין, ספרים שכנראה הוא עצמו נוכח בחשיבותם להבנת הסוגיות בעת למודו שלו, הדפיסם לרווחת לומדי תורה, כך עשה גם עם ספר הפרדס להגרא"ל קעניגסבורג זצ"ל שר' בערל טרח להדפיסו ברוב פאר והדר לפי מושגי אותם הימים, וכן בצוואת חזא עם יבלחט"א אחיו ר' נפתלי שליט"א.

לפני כחמש שנים חלה במחלה הקשה רח"ל ובי"ה שעבר זאת בשלום, והחזיק בבריאותו עד למצו"ש האחרון. באותם ימים בהם עבר את הטיפולים הזדמנתי לביתו, הפעם היה זה לשם קבלת ברכה לבני בכורי יי"ו שעמד לפני בר המצוה שלו, באתי לביתו והוא כתוצאה מהטיפולים היה ללא זקן שנשר לו בעקבות הטיפולים, הזדעזתי למראהו, חלפה בלבי מחשבה: "אוי לי שראיתך בכך זי", אך לא כן הגאון המופלא רבי בערל זצ"ל. פניו נהרו משמחה כתמיד, ופיו לא חדל מלהגות בדברי תורה מתוך שמחה של מצוה.

ארו"ל (חוריות יג): "חכם שמת אין לנו כיוצא בו", זוהי אמנם ההגדרה חקולעת ביותר להאי גאון וצדיק, אין לנו כיוצא בו! תורה, עבודה, אמת, חסד, שמחה של מצוה, ענווה ויראת חטא כל כך הרבה מעלות גדולות ונשגבות כרוכים באדם אחד, כבר ארו"ל (ירושלמי ברכות פרק ב דף ה): "אברהם דברים תשמעו של עולם וכולן אם אבדו יש לחן חליפין... אבל תלמיד חכם שמת מי מביא לנו חליפתו מי מביא לנו תמורתו, והחכמה מאין תמצא ואי זה מקום בינה ועלמה מעיני כל ח"י". ת.נ.צ.ב.ה.

הכותב בדמע
שאל ריינער,
מכון 'אמת ואמונה'